

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po

10 kr. za mesec, po 10 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne peti vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnštvo je v Frana Kolomana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Metodijevi leta.

Pač mnogo se je že pisalo o tisočletnici Metodijevi minola dva meseca in koncem preteklega leta. Slovanski in neslovanski časniki, nam prijazni in neprijazni listi govorili so mnogo o shodu na Velegradu in o velikem pomenu letosnjega leta. Vsi pa ali vsaj večina menila je o tem imenitnem godu le dobro in slovanski vzajemnosti na korist. Se ve da so se smrtni sovragi Slovanov kar penili od jeze in podtikali temu slovanskemu shodu razne političke tendence in kolikor toliko ovirali slovanske težnje. Toda taki spodiplomati so nam že znani in prav nič nevarni, kar nam spričuje ona aféra Magjarov z velikim vladiko jugoslovenskim. Taki dogodki so nam že tako navadni in kar nič nas ne zvod. Pač pa so se pretečene dni slišale bolj žalostne stvari, ki nas uresničujjo, da se slovanska vzajemnost ruši od strani lastnih bratov nam Rusov, od katerih se bi kaj takega ne smelo nadejati. Kako se vedno poudarja Slovanstvo, slovanska sloga in zadnje desetletje nam je rodilo v tem odnosa mnogo dobre sadu in obetale še večega. In letosnjem letu bi se moralno baš pokazati, kaj premore slovanska vzajemnost, koje se sovražni tuji tako boje in je vendar tako nedolžna, kar se najedenkrat začne zopet pobijati ta velevažni shod Velegradski, ki ima vendar v prvi vrsti cerkven in potem še le naroden namen. O politiki ni govora in vendar govoré naši protivniki o njej tako radi tam, kjer je ni.

Bruseljski „Nord“, glasilo ruskega ministerstva v njenih zadov, govoreč o Cirilo-Metodijski slavnosti, prišel je zopet na novo iznajdbo, češ, „da se javi v okvirji tega razsežnega gibanja mnogo in različno, celo vzajemno se protisloveči nameni, da se pozoruje pri tem popolnem nov činitelj, ki je krščen z imenom latinskega ali avstrijsko-katoliškega panslavizma“.

To je najbrže sad prof. Budiloviča, ki je nedavno govoril o tej slavnosti Velegradski in dokazoval, da Metodij ni umrl 6. aprila, ampak 18. in da Metodij ni pokopan na Velegradu ter naznajan, da si Rusi naprave slavnost doma, ker sta bila slovanska blagovestnika pravoslavne vere, a ne rim-

sko-katoliške. Se ve da je vrli slovaški učenjak Sasinek pobil in razložil Budilovičeve podmene, a slovanska vzajemnost mora se čestokrat umikati drugim menj plemenitom čuvstvom. Sovraštvo Russov do Poljakov se povije in napominani „Nord“ kaže, da se Rusi boje še vedno velike poljske države, rekoč: „Poljaki polastili so se brž tega sredstva, da bi je porabili za svoje posebne namene“.

In nikdar sovraštva do Slovanov polna židovska Dunajska „Neue Freie Presse“ porabila je članek v „Nordu“ zopet za svoje namene, da more ščuvati proti katoliškim Slovanom, zlasti avstrijskim Poljakom. Velegradska slavnost je po mnenju tega lista katoliška panslavistička demonstracija, ki je napečena proti Rusom in da se s tem ruši dobro razmerje med Avstrijo in Rusijo in da vzlasti avstrijski Poljaki misle na združenje Poljske. Komentara pač ni treba tem besedam lažiliberalnega lista in pač se precej spozna, „kam pes taco moli“.

In vendar se je hrvatska „Sloboda“, glasilo Starčevičevo, dala premotiti „N. Fr. Pressi“, ter se protivi odločno Velegradski slavnosti in sicer na način, ki ga je zmožna le Starčevičeva stranka. „Sloboda“ namreč pravi, da je nerazumljivo, kako se mogó te slavnosti udeležiti Hrvatje, Poljaki in Čehi. Ko bi se vsi Turci pozvali k slavnosti Jezusovi ali vsi katoliški Nemci k slavnosti Lutrovi, bilo bi to razumljivo, kajti Turci časté Jezusa kot proroka in Nemci časté Lutra kot reformatorja nemškega jezika in narodnosti. Toda Hrvatje, Čehi in Poljaci nemajo z Metodijem prav nič opraviti.“ Nadalje pravi napominani list, da tiči v vsej tej stvari političke tendence, ki se mora zavreči, ker je le nekaka skrita demonstracija proti Rusiji itd.

Sicer vse hvale vredna stranka Starčevičeva se v tem oziru pač ne more in ne sme odobravati. Ni dosti, da so nam neslovanski listi očitali političke namene, začelo je tako mnenje naraščati celo med Slovani pravoslavne cerkve in nazadnje še med Hrvati. Toliko se vedno ustvarja za slovansko slogo in ruska reč je pri nas vselej z največjim veseljem v sprejetu in književnost nas oži vedno bolj in bolj v mislih in duhu, sedaj pa se je na krat oglašil toli sovražen duh, kateri sipljó le nasproti Nemci

pod slovansko lipo in da ga zopet poberó in odnesó, kakor so nam ga urinili in utresli, v to pomozí Bog! Mi pa poromamo kljubu temu na Velenograd!

Potlačene narodnosti na Nemškem.

Baš v tem trenutku, ko poslanci levice državnega zbora izražajo svoje želje po carinskej in dežarni jedinstvi Avstrije z Nemčijo, ali z drugimi besedami, da bi Avstrija podpisala svojo smrtno obsodbo ter se na milost in nemilost udala Prusiji, je jako poučljivo, kako ravna ta sosed, s katerim naj bi se združili pod jedno streho, z drugimi nemškimi narodnostmi, s Poljaki, Lužičkimi Srbi, Danci in Francozi, katerih biva skoraj šest milijonov v okviru nemškega cesarstva, na Poznanskem, Šlesviku, v Lužici in Alzaciji-Lorenji, katere dežele je siloma priplenil, v tem oziru so jako poučne obravnavе v pruskem državnem zboru, o budgetu za naučno ministerstvo. Poslanci se pritožujejo drug za drugim, kako brezozirno in brutalno zatira pruska vlada in njeni organi nenemške narodnosti v podjavljenih pokrajinh; ministri pa na to nemajo nobenega družega odgovora, nego da dolže vsako narodne teženje, da skuša odtrgati kak del od nemške države in s tem opravičujejo pred javnostjo krivice, ki jih delajo uradniki. Pri tem vlada nikakor ne taji, da nenemške narode sistematično gazijo v vsemi sredstvi, da bi le Nenemce v najkrajši dobi ponemčili.

A v Prusiji bil je res 28. avgusta 1876 izdan zakon, kateri povzdujuje, kar se tiče narodnega tiranstva, Pruse nad vse druge narode celega sveta. Ta zakon proglaša nemščino za jedini uradni jezik pri uradih in sodnijah, državnih in avtomnih oblastih. Ostali jeziki veljajo za tuje, a za nekatere kraje sme se jim z vladnimi naredbami dovoliti še neka mala pravica, zlasti da jih smejo rabiti avtomni uradi, da pri sodniji nastavijo za nje tolmače, ter se v njih poučuje v najnižjih šolah, a ko preteče dvajset let, odkar se je izdal ta zakon, se pa v javnosti ne sme rabiti drug jezik nego nemščina. S tem je toliko rečeno, da šest milijonov Nenemcev mora biti do 1896 leta popolnem ponemčenih, uradi

LISTEK.

Pariz v Ameriki.

(Francoski spisal René Lefebvre. Poslovenil * * * Stat nominis umbra.)

Prvo poglavje.

Duhovidec amerikanski.

(Dalje.)

Ko sva bila sama, reklo mi je, na poseben način smehlja se: tovariš, baš vi ste mi stavili vprašanje, katero se tem nevednežem zdi nespačljivo in brezozirno; morebiti ste tudi vi njih misli? Slepč, po takem pač neste nikdar odkrili skrivnosti večne resnice! Vi si domisljate, da Don Quixote in Sancho Robinson in Vendredi, Werther in Lotte, Tom Jones in Sofija neso nikdar živel? Kaj! človek vendar ne more ustvariti le jednovitega delka (atoma) tvarine, vi pa si domisljate, da popolne neminljive duhove iz nič ustvarja! Morebiti ne verujete bolj na Don Quixotta nego na Artakserksea in vse perziske kralje? Ali pred vašimi očmi ne živi Robinson bolj živo nego Drake in Magellan?

— Kaj, živel bi bil veleum Don Quixotte? In jaz bi se lehko razgovarjal z modrim vladnikom otoka Baratarija?

Brez dvoma. Vi pač razumete, kaj je pesnik. Vedež je, prorok je, ki se povzdiga v nevidni svet. Tam si mej milijoni bitij, ki so nekdaj na zemlji živel in katerih spomin se je tukaj izgubil, izbere ona, katerih spomin hoče pri ljudeh zopet oživiti. Pokliče jih k sebi, pogovarja se z njimi, posluša jih in zapiše, kar rekó. In kar abotni ljudje zmatrajo za iznajdbo in izmišljotino umetnikovo, je le izpoved nepoznanega mrtveca; a kako, da vi kot pravi ali dozdevni duhovidec tega ne priznate za nenanaravniglas? Kako se daste toli varati kot navadna druhal? Kaj neste dalje prodri na potu zaklinjanja duhov?

Tako govoreč nagnil je Jonathan Dream glavo nazaj, vzdignil roke, jih stisnil in zopet odprl ter koraka nad me, kot bi me hotel v valovih svoje tekočine vtopiti.

— Tovariš, reklo sem mu, vi ste, kot vidim, duhovidec, a vendar kaj duhovit mož; nikakor ne dvomim, da bi vi nam lehko spisali mal govor à la Don Quixotte ali izmisliši si nekaj novih izrekov, dostojnih slavnemu Sanchu. A midva sva sama in oba sva vedeževalca (augurja); pač imava pravico, drug drugačega pogledati in pogleduj smijati se. Ostaniva pri tem; želim vam največ uspeha. V Franciji je to lehka stvar; ljudstvo, ki se drži za

najbolj duhovito na svetu, se prav naravno najlože vodi za nos. Prašajte le Parižanke.

Stoj! kričal je čarodejec z ljutim glasom. Sem se li varal? Ste li vi sleparski tovariš? Imate li mene za šarlatana? za sleparja? za mameža? Vedite, da Jonathan Dream nikdar ni izustil besedice, ki bi ne bila resnična. Oh! vi dvomite o mojej moći, dragi gospodek moj. Kako dokaz hočete od mene? Kaj naj vam vzamem vse vaše misli? To bi ne bilo posebno težavno. Kaj naj vas vspavam, vodim skozi mraz, vročino, veter in dež? Kaj naj — — —

Le magnetizma ne, odvrnil sem mu. Vem, da je to naraven pojav, ki doslej še ni natančno pojasnen in katerega vi napak obračate. Če me hočete prepričati, ne smete me vspavati. Saj nesva pri seji akademije.

Dobro, reklo je ter v me zrl z bliskajčimi očmi; kaj bi vi porekli k temu, ko bi vas postavil v Ameriko?

Mene? to bi moral videti, da bi veroval.

Da, vas, vskliknil je, in ne samo vas, temveč tudi vašo gospo, vaše otroke, vaše sosedje, vašo hišo, vašo ulico, in če le besedico zinete, ves Pariz. Da, pristavil je z mrzljčno razdraženostjo, da će hočem, jutri zjutraj bode ves Pariz v Massachusetts; le nenaseljena ravan bode ostala ob bregovih Seine.

nemški morajo se posluževati nrvnih in nrvnih sredstev, da to dosežo.

Ni je druge države na božjem svetu, katera bi dala obliko zakona takemu posilnemu pravu, in Nemci bi se morali sramovati do dna svoje duše, da je v njih tako propal pravni čut in da nemajo več pojma za spodobnosti in nrvnosti. Drugod na pr. mej Turki in Tatarji se sicer tudi zatirajo drugi narodi, a vendar b. nikomur ne bilo prišlo na misel take pravice potrditi z zakonom, ki ima izraževati pravico.

„Narod mislecev“ je jedini, ki si je pridobil to žalostno slavo in izvel ta zakon popolnem v smislu svoje preteklosti, katera ni nič druga, kakor zatiranje in podjavljenje drugih narodnosti.

Da bi si naši bralei pridobili pojem, kako brezozirno zatirajo pruski vladni organi druge narodnosti, čemo jih seznaniti z obsegom velezanimive brošure o zatiranji Dancev, katero je izdal šlesvski emigrant Karol Hede v danskem Holdingu v francoskem jeziku in v katerej je cel zaklad fakt, kako se zatira danski narod v tej zemlji, ki je 1866 l. pripala k Prusiji s tem pogojem, da bodo prebivalstvo severnega Šlesvika združeno z Dansko, ako se s svobodnim glasovanjem izreče zato, ako pa ostane pri Prusiji, se mu bodo pa varovala vsa narodna prava.

Brez ozira na to mejnaročno pogodbo poslužuje se pruska vlada in nje funkcionarji vseh mogočih sredstev, da bi zatrli dansko narodnost v tej zemlji. Pisatelj zlasti navaja, kako se zato poslužujejo cerkve, šole in policijskega aparata. V nižjih šolah sili se danska deca z vsemi sredstvi, da bi se ponemčila. Deca, katera se predrzne mej seboj v šolah danski govoriti, budi tudi mej učnimi urami, se kaznuje in to tudi s palico. Tako se učitelj Haderstev v tem oziru posebno odlikuje, deco tepe s palico tako, da so njene roke in hrbiti vsi višnjevi; njegovi predstojniki pa zato hvalijo njegovo gorečnost in marljivost. Nedavno so uveli v ljudske šole šlesviške novo nemško pesmarico, katero se mora deca učiti na pamet. Večina pesnij je bojnega in nemškega narodnega duha. Pesen: „Ich bin ein Preuse“ popolnena je z novo kitico: „Mi ostali, kateri smo od časa Düppela spojeni z narodom in plesolom pruskim, nečemo več gledati v preteklost, ampak hočemo pričakovati z zaupanjem bodočnosti. Klicati hočemo, pred celim svetom klicati: Mi smo in čemo Prusi ostati.“

Druga pesen, katero morajo peti šest do desetletni otroci, se tako glasi: „Zene zvestoba, vino in nemško petje ohranijo povsod svojo ceno; povzdujujo nas k blagim činom do konca dñi.“

To je srečna odgoja mladine! Šlesvičani so vsled tega osnovali zasobne šole, pa jih je s posebno naredbo zaprla vlada. Kakor učitelji, tako tudi pastorji podpirajo germanizacijo, izbravši si cerkve za mesto svojej propagandi. Pisatelj navaja nekatera mesta iz propovedij teh čudnih apostolov. Iz njih je razvidno, da protestantski propovedniki z nezaslišanim sposobom uničujejo in moré dansko narodnost. Vlada sistematično povsod nastavlja take duhovnike, kateri obetajo biti v tem oziru goreči agitatorji. Razen tega se je pruska vlada poprijela

Dragi čarovnik moj, vi bi morali svojo skrivnost prodati g. prefektu Seinskega okraja; to bi nam bilo morebiti prihranilo nekaj milijonov. Ko bi Parižanov tu ne bilo, sezidali bi jim bili prav nov Pariz, kot iz škatljice vzeti, pravokoten in jednoličen, kakor Novi-York; Pariz brez minulosti, brez spomenikov, brez spominov; vsi naši stavbarji (umetniki) in upravniki bi bili radosti poskakovali.

Vi se šalite, odvrnil je Jonathan, vi se bojite ... Ponavljam vam „jutri, če hočem, bode Pariz stal v Masachusettsu in Versailles poleg njega. Ali se postavite na boj?

Da, gotovo, postavim se, odgovoril sem mu smehujé. In vendar me je begalo to trdno prepričanje tega vražnega človeka. Dobro sem poznal prisiljene besede in reči; vsak dan čitam dvajset časnikov in slišal sem že več nego jednega ministra na leci za očitne govore; a ta glas zamaknjence zapovedoval mi je nehote.

Vzamite to škatljko, rekel je čarovnik z zapovedljivim glasom; odprite jo, v njej ste dve jagodi: jedna za vas, druga za me; izvolite si in ne vprašajte me več.

Prišel sem bil že predaleč, da bi se bil umaknil. Požrl sem jedno jagodo, Jonathan je vzel drugo ter zaklical s publim glasom, poslovivši se od mene:

še tega sredstva, da v gromadnem številu izjanja dansi govorče. V Dunajskej mirovnej pogodbi iz 1864. l. je v XIX. članu bilo izgovorjeno njim pravo, da smejo ostati dansi podložniki, ako se do 1870. l. izjavijo v tem smislu, in da prebivalci, kateri uživajo to pravo, smejo ostati v Šlesviku, a se ne smejo vznemirjati na nikak način, naj se že tiče njih osobe ali pa njih imenja, ako ne bodo dali nikakega povoda k pritožbam. Vsled tega se je 25.000 Šlesvičanov oglasil za dansko državljanstvo, meneč, da jih ne bodo izganjali brez uzroka in brez sodbe. Pa zmotili so se. Knjiga Hedeja navaja neštevilno slučajev, kako se sedaj sistematično izjanjajo v velikih razmerah tisti dansi podložniki z njih posestev in njih domov, brez vsacega pova, brez vsake sodnijske razsodbe, samo na ukaz pruskih uradov.

Sto in sto osobam se je raukazalo, da v nekolikih dneh ostavijo deželo, če ne jih bodo s silo iztirali čez mejo. Na ta način se je ogromno število očetov na mah pahnilo v pogubo. Ako izgnanci povprašujejo, zakaj se to godi, odgovarja se jim, da na višji ukaz, katerega je treba splohovati. Tako se izjanjajo trumoma cele rodbine iz Šlesvika brez najmanjšega uzroka, brez zatožbe in brez sodbe. Šlesvik mora postati nemški — tako hočeo v Berlinu in moč premaga pravico.

Pariški časopis „Gazette diplomatique“ omenivši te brezozirnosti dostavlja: „Popustimo daljša navjanja fakt: kar smo objavili, smo storili zato, da bodo obsojevali vsi presodni ljudje sistemo zatiranja, za katero ni nikakega opravičenja. Vlada danska, ki bi na podlagi Dunajske mirovne nagodbe morala potegovati se za prava teh ljudij, ne stori ničesar in tudi ničesar storiti ne more. Dolžnost vsega nedovisnega časopisa vseh dežel je, priobčiti javnemu mnjenju ta dejanja nemške človekoljubnosti.

Mi se strinjam popolnem s francoskim časopisom in pritrjujemo v polnem obsegu njega besedam, s katerimi obsoja postopanje Nemcev v Šlesviku. Narod nemški se je zjednil na podlagi narodneste ideje in postal močen, a ta narod sedaj z nogami tlači druge manjše narodnosti, in ugonobuje narodno idejo, katerej se ima za vse zahvaliti. To ne ostane brez nasledkov. In tu v Avstriji, v v državi, katero ogromna večina je nenemška so ljudje, kateri se predzrejno zahtevati reforme, ki bi tako barbarstvo uvela v administracijo tudi pri nas in zavirala državnopravno soglasje.

Politični razgled.

Netranje dežele.

V Ljubljani 6. marca.

Dotična komisija **gospodsko zbornice** sedaj pretresuje predlog o urabni duhovenske plače. Pri občnem posvetovanju poudarjali so škofje, da se mora vlada poprej sporazumeti s škofi o vseh zadevah, ki se tičejo te stvari. Ker je naučni minister v zbornici poslanec uprle se baš temu mnenju, da bi se vlada morala zaradi tega pogajati s škofi, navstalo bode morda nasprotje mej gospodsko zbornico in vlado v tej zadevi, ki utegne le še zavleči uredbo duhovenskih plač. Vladi bode s tem v jednem oziru ustrezeno, kajti že prej se je upiral temu, da bi ta zakon s prihodnjim letom stopil v veljavo.

Na svodenje, jutri na drugi strani oceana.

Prišedši na ulico čutil sem se v čudovitem stanju. V isti sapi sem tekel na Champs Elysées (Elizejsko polje) ter celo zapazil nesem dolgega poto. Čutil sem se živejšega, ložjega in bolj prožnega, nego se je kedaj čutila kaka človeška stvar. Če bi se raztegnil, mislil sem, ugrabil bi lehko roge ravno vzhajajoče lune. Vsa čutila bila so mi neverjetno poostrena. S trga de la Concorde gledal sem vozove, kako so krožili krog oboka de l'Etoile ter sem slišal tik-tak velike ure v stolpu des Tuilleries. Življenje krožilo je po mojih žilah z nepoznato hitrostjo in krepostjo; vprašal sem se, me li kaka nevidna roka že ne vodi prek oceana. Da bi se o tem prepričal, opazoval sem bledi krog rastoče lune, ki se je počasi po nebu pomikala. Prepričan, da nesem zapustil pariškega poludnevnika, vrnil sem sramuje se svoje lehkovernosti domov ter mirno zaspal smehljaje se o g. Dreamu in njegovem neumnem pretenji.

Drugo poglavje.

So li to sanje?

Po noči se mi je sanjalo. — Ali so bile to sanje? Jonathan je sedel tik moje postelje ter me gledal s posmehljivim obrazom.

Kakor se iz zanesljivega vira poroča raznim listom, se bodoči cerkveni kongres **ogerskih** in **hrvatskih** Srbov ne bode sklical v Karloveču, kakor je do zdaj bilo običajno, ampak v Budimpešto. To se bode najbrž zato zgodilo, da bi Madjarji ložje nadzorovali in zavirali dela kongresa. Srbi se najdejajo, da se bode temu uprl patrijarh Andjelić. To je pa najbrž le prazno upanje. Andjelić je madjaron in se ima samo Madjaron zahvaliti, da je dobil tako odlično mesto. Zategadelj se pa tudi ne bode ustavljal madjarskim nakanam.

Vnanje države.

Ko so se bile mej Nemčijo in **Rusijo** zopet ustanovile prijateljske razmere, se je po časopisih trdilo, da se je Rusija odrekla vsakemu razširjenju svojih mej v Evropi, zato je pa Nemčija obljubila, da ne bode zavirala razširjenja njenega ozemlja v Aziji, ampak še celo pospeševala. Zdaj se kaže, kakor bi bilo v tem nekaj resnice. Rusija gradi železnice v Aziji, prisvojila si je Merv in sedaj so se njene čete pomaknile dalje proti Heratu. V Petrogradu sicer zagotovljajo, da Rusija ne misli prisvojiti Herata in Afganistana, a so tudi zagotovljali, da ne mislijo prisvojiti Merva. V Londonu pa kaj nezaupno gledajo to širjenje ruskega ozemlja v Aziji in da se daljava mej rusko državo in Indijo vedno manjša. Že se govorji, da je mogoča v kratkem vojna mej Afgani in Rusi, katera bi dala povod rusko-angleške vojni. Če se sme angleškim listom verjeti, delajo se že na Angleškem za to velike vojne priprave ter se misli mnogo vojnega materiala poslati v Indijo. „Times“ pravijo, da je v tem vsa Anglija jedina, da treba Indijo braniti. — Da pojde grof Tolstoj v Livadijo, je že sklenjeno. Ostane pa še minister, ker ga car ne mara odpustiti. Dal je bil sicer svojo ostavko in Gurka priporočil svojim naslednikom. Poslednji je bil poklican v Peterburg, pa program, kojega je razvil, ni dopal carju, in zato je poprosil Tolstega, da umakne demisijo, in slednji je to storil.

Več vlastij je neki se pritožilo pri **italijanskih** vlad, zakaj so italijanske čete brez sultanskega dovoljenja zasele nekatere kraje ob Rudčem morji. To je neki jako potrlo italijansko ministerstvo.

Nemški državni zbor dovolil je z večino 22 glasov 20.000 mark za druzega ravnatelja v državnej kanceliji. Katoliki glasovali so tudi v tretjem branji proti tej predlogi, svobodnjakov je pa kakih 20 glasovalo za vlado in ti so odločili. S tem je končan hrup, kateri je bil navstal zaradi te neznavne svote. Ravno tako je državni zbor dovolil v tretjem branji kredit za generalnega konzula v Kapstadt, v drugem branji bil je pa dovolil kredit samo za konzula.

Kakor se iz Novega Jorka javlja, hočeo ameriški **Irci** Mahdiju na pomoč. Nabrala se bode irska družina (legija) kakih 1000 mož in stroške bodo plačala mesta Novi Jork, Filadelfija, Buffalo in Boston, vsako 15.000 dolarjev. Imena častnikov te družine so se že objavila. Moštvo bode oboroženo s sablami in puškami, glavno orožje bode pa dinamit. Govori se, da bode na Irskem zbruknil ustank, ako Anglija iz te dežele umakne svoje čete. Pa tudi v Indiji neki irski agenti ščuvajo narod k ustaji. Kakor se vidi, hočeo Irči dobro izkoristiti sedanj kritično stanje Anglike.

Še ta mesec se snide v Kajiri komisija iz diplomatičnih zastopnikov velevlastij in tehničnih svetnikov, da se posvetuje o neutralizaciji Sueškega prekopa. V **egipovskih** vladnih krogih se misli, da se vprašanje o neutralizaciji Sueškega prekopa ne bode dala ločiti od neutralizacije Egipta samega. Zaradi tega bodo posvetovanja te komisije posebno važna. Predsedoval bode turški zastopnik.

No, gospod nevernež, rekel je, kako se počuti po potovanji? Ali vas potovanje ni preveč utrudilo?

Potovanje? memral sem; še iz svoje postelje nesem šel.

Ne, a vi ste v Ameriki. Ne skočite kot blazen iz postelje. Potrpite, da vam stvar nekoliko pojasmim, da vas osup ue umori. Najprej sem podrl vašo hišo. V svobodni deželi se ne biva kot v kaki vojašnici, skup z vsemi mogočimi ljudmi, brez miru in dostojnosti. Iz vsakega predala, ki ga vi nadstropje zovete, naredil sem posebno amerikansko stanišče; upravil sem je po svojem ukusu ter je preskrbel z malim vrtom. Res sem skoro dve uri potreboval, da sem 40.000 hiš pariških tako ustanovil, a ni mi žal; zato sedaj sami v hiši gospodujete in to je prva izmej vseh svoboščin. Odsehmal nemate ničesar trpeti od vaših sosedov, in vaši sosedje od vas. Duh iz kuhinje in hleva, kričanje otrok, dojivek in žensk, lajanje psov, mijavkanje maček in klavirjev, to vse je proč. Vi neste več gola številka v kakoj hiši za sužnike ali v bolnišnici, ali slanik v sodu, vi ste človek; vi imate rodbino in lastno ognjišče.

Moja hiša podrta! Ugonobljen sem! kaj ste pa storili z mojimi najemniki?

(Dalje prih.)

Egiptovski zastopnik bode pa imel samo posvetovalni glas. Izdelek te komisije, ako bode imela kaj uspeha, bode podlaga konferenci, ki se snide v Berlinu, da definitivno reši to vprašanje. — V poslednjem seji zdravstvene komisije v Aleksandriji predlagal je zastopnik Avstro-Ogerske, da se popolnem preorganizuje zdravstveni sovet ter se pomanjša število egiptskih zastopnikov v njem. Predsednik pa ni dopustil komisiji posvetovati se o tem, kajti to ne spada več v njeno kompetenco. Odpolanci Avstro-Ogerske, Francije, Nemčije, Španije, Grške in Turške so protestovali proti takemu postopanju predsednika.

Angleški vzhodni oddelek, ki se bode zbral v Suakimu, brojil bode brez domačih delavcev, ki se bodo nabrali na mestu, 10.000 mož. Za transport bodo nabrali 15.000 velblodov, 3000 mul in 1000 konj. Ker je v Suakimu in na poti proti Berberu vode jedva za domače prebivalstvo, imel bode ta oddelek sabo več destilacijskih strojev. Angleško vojno poveljstvo misli takoj, ko se zbere ta vojna sila, začeti boj s Sudansel, katerim zapoveduje Osman Digma. Ko bodo čete Osmana Digme premagane, vrne se takoj gardina brigada na Angleško. Drugi vojaki, kakih 6000 mož, bodo pa po letu taborili kje blizu Suakima, največ v Sinkatu, ker ní tolika vročina, kakor v Suakimu.

Kakor "Times" poročajo, je novi predsednik severnoameriških držav izbral za ministre: Tomo Franca Bayarda za vnanje, L. O. Lamara za notranje zadeve, Garlanda za pravosodje, Villasa za pošte, Manninga za finance, Whitneyja za pomorstvo in Endicotta za vojno. Toma Franc Bayard je rojen 1828 v Delawaru, in je bil sprva trgovec, pozneje se je učil prava ter je od 1869 senator in vodja demokratov. Lamar je rojen 1825 v državi Georgija, učil se je prava, bil nekaj časa profesor na vsečilišči v Georgiji in je že več let član georgiškega zakonodavskega zbora. Ob vojski je bil polkovnik in Jefferson Davis ga je bil poslal z neko diplomatsko misijo v Rusijo. Od 1877 je senator. Garland je dober govornik in v senatu zastopa državo Arkansos. Drugi ministri so manj znane osobe. — V adresi, v katerej Cleveland objavlja svoj nastop, pravi, da bode njegovo prizadevanje varovati mir in nezavisnost Zjednjenih držav. V zadeve drugih držav se Amerika ne bode mešala. Največjo pozornost bode pa novi predsednik obračal na notranje zadeve, posebno reformo državnih služeb in zboljšanje financ.

Domače stvari.

(Imenovanje.) Trgovinski minister imenoval je absolviranega pravnika gosp. Ljudevita Jošta, našega rojaka z Dolenjskega, konceptnim praktikantom z adjutom pri c. kr. pošti ter ga umeštil v Trst.

(Imenovanja.) Deželne sodnije svetnika gg. Robert Greistorfer in J. Wanggo imenovana sta svetnikoma štajersko-koroško-krajske nad-sodnije v Gradci. Prvi poznat je izza svojega službovanja v Slovenski Bistrici in v Ptuju. — Pre-glednik kaznilnice v Gradiški g. Viktor Loy pl. Leichenfeld imenovan je dirigentom tej kaznilnici.

(Slovstveno-zabavni večer) je jutri večer. Začetek ob 8. uri.

(Prvi letosnji „Sokolov jourfixe“) bode jutri v soboto, dne 7. marca ob 8. uri zvečer v Schreinerjevi pivovarni na Sv. Petra cesti. Reditelja večeru sta gg. odbornika Geba in Švajgar. Program zanimiv. K obilni udeležbi vabi odbor „Sokola“.

(„Slovensko društvo“) namerava sklicati shod zaupnih mož. Na tem shodu obravnavalo se bode o bodočih državnozborskih volitvah. Volilni shodi bodo na več krajih.

(„Kraški odbor“), ki smo ga zadnjič omenjali, da mu je kot odseku „Kluba avstrijskih turistov“ namen, slediti reko Pivko in notranjske jame, ima za načelnika dvornega svetnika dr. Fr. viteza Hauerja, intendanta dvornih muzejev, za načelnikovega namestnika pa državnega poslanca kneza Ernesta Windischgrätza. Drugih odbornikov je še 9, mej njimi tudi gospod državni poslanec Adolf Obreza iz Cernice.

(Akvarelno sliko) razstavil je g. Ivan Borovsky v prodajalnici g. P. Kajzela, trgovca s steklovinami na Starem trgu. Slika je z veliko marljivostjo in lepo izvršena.

(Velika tatvina.) Včeraj zvečer ob 7. uri prerezal je neznan tat šipe v oknu župnikovega stanovanja v Hotiči (okraj Litijski) in ukral cerkveno skrinjico, v kateri je bilo za 55000 gld. gotovega denarja, obligacij, državnih papirjev in pet hranilničnih bukvic, glasečih se na druge osobe. Obligacije in državni papirji so kot lastnina dveh cerkvá vinkulovani. Gotovega denarja je bilo okoli 175 gld.

(Izpred porotnega sodišča.) Včeraj bil je obsojen v tajnej prvej obravnavi zaradi hudoletva spolske posilnosti Tone Hribar na jedenajst mesecev teške ječe; Janez Zaletel pa radi istega hudoletva na dve leti teške ječe.

(Davčni terjalec na velocipedu) je gotovo najnovejša in jako čudna prikazan v nas Slovencih. Kolikor je nam znano, je pri nas le jedna davkarija toli srečna, da ima tacega umnega in spretnega terjalca. Mož dobro več, da je čas drag in da Slovenec teško plačuje davke, a še težje terjalne troške, torej ne hodi peš, marveč po bliskovo urno dirja in frči na velocipedu sem ter tja ter opominja davkoplačevalce in terja zaostale davke. Z velocipedom olajšava sebi službene težave in prihrani državi precej troškov, kakor dijete, prenočnino itd.

(Notranjska posojilnica v Postojini) imela je v letu 1884 42.002 gld. 50 kr. dohodkov in 41.563 gld. 14 kr. stroškov, torej skupnega prometa 83.565 gld. 64 kr. Stanje posojil koncem leta je 20.838 gld. 29 kr. Obresti od posojil nanašale so 1494 gld. 11 kr., na kar se je za predplačana posojila 12 gld. 89 kr. vrnilo. Od teh obresti 1494 gld. 11 kr. je na leto 1885 naprej plačanih 387 gld. 47 kr. in na konto zgube in dobička kot izguba upisano. Zaostalih obresti je 44 gld. 83 kr. Posojila je dajala zadruga le proti osobnemu poroštvu in ima društvo samo 1207 gld. 50 kr. še od leta 1883 proti intabulaciji razposojenih. Zadržnega kapitala je konec leta 1884 60 glavnih deležev po 100 gld., to je 6000 gld. ter 98 opravilnih deležev po 10 gld., to je 980 gld., vključno torej 6980 gld. — Hranilnih ulog je bilo v celiem letu 6492 gld. 42 kr., na kar se je vrnilo 3050 gld. 89 kr. ter 82 gld. 10 kr. obresti za nje izplačalo. Kapitalizovane obresti znašajo 263 gld. 68 kr. — Izposojila zadruge 5000 gld. za le-te plačane obresti 232 gld. 83 kr. menj tem na leto 1885 kot naš dobiček 67 gld. 44 kr. — Inventar 234 gld. 20 kr. Po sklepku občnega zbora za leto 1883 se je odpisal inventarju ostanek dobička za leto 1883 v znesku od 85 gld. 78 kr. in za leto 1884 pa 10%, to je 23 gld. 42 kr. — Bilanca kaže 21.680 gld 87 kr. aktiva in 21.202 gld. 10 kr. pasiva, tako da preostaja dobička 475 gld. 77 kr. Po sklepku občnega zbora dně 23. februvara t. l. plača zadruga ob uradnih dnevih, to je vsako soboto na delež po 5 gld. Reservnemu fondu, kateri je znašal konec leta 1883 136 gld. 40 kr., pripisuje se po pravilih 10%, to je 47 gld. 58 kr., 5% dobički ravnateljstvo in ostanek dobička 58 gld. 78 kr. se isto tako reservnemu fondu pripisuje, kateri torej konci leta 1884 znaša 276 gld. 13 kr. — V ravnateljstvo so voljeni gg. Alojzij Kraigher trgovec in posestnik, ravnateljem, Josip Lavrenčič trgovec in posestnik, denarničarjem, Peter Kraigher trgovec, dr. Fr. Pitamic odvetnik in France Kuttin trgovec, vsi iz Postojine, odborniki. — V nadzorstvo so voljeni gg. Anton Globočnik c. kr. okrajni glavar v Postojini, Adolf Obreža trgovec, državni in deželni poslanec v Cerknici, dr. Jurij Sterbenec župnik in deželni poslanec v Hrenovicah, Fran Lavrič veletržec na Raketu, Fran Križaj veletržec v Sv. Petru na Notranjskem ter Anton Lodes nadlogar v Bukovji. Posojila se dajo po 8% brez vsakakih uradnih ali drugih stroškov in hranilne uloge se sprejemajo po 4 1/2%.

(Sevnische posojilnica) računski sklep za drugo upravno leto 1884: Zadržni deleži 104 zadržnikov 520 gld. ustropina 104 gld.; hranilne uloge 14.346 gld. 2 kr.; vrnena posojila 5640 gld., obresti od posojil 1561 gld. 35 kr., izposojila zadruge 7500 gld., upravne doklade 221 gld. 48 kr., gotovina 1553 gld. 45 kr., vključno 31.446 gld. 30 kr. Posojilnica ima že 214 udov, menj katere se je razposodilo 22.771 gld., deloma na menice, deloma na dolžna pisma. Za posojila treba plačevati po 6%, uloge pa se obrestujejo po 5%. V ravnateljstvo so izvoljeni gg. Fran Lenček, Vincencij Medic, Anton Fabiani, Ludovik Smole in Fran Veršec, Občni zbor v 1. dan februarija 1885 sklenil je, da se 30 gld. daruje ljudski šoli v Sevnici, 20 gld. pa za nakup sadnega drevja, katero se potem brezplačno mej kmete razdeli. Ostali čisti dobiček došteje se rezervnemu fondu, ki iznaša sedaj 685 gld. 85 kr. —

(Posojilnica v Konjicah) ima v 12. dan t. m. svoj prvi občni zbor. Dnevni red: 1. Potrditev letnega računa. 2. Volitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika. 3. Posamični predlogi.

Telegram „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 6. marca. „Wiener Zeitung“ objavlja, da je rektor knezoškofovskega bogoslovskega semenišča na Dunaji, kanonik Müller, imenovan škofom v Linzu.

London 6. marca. „Standard“ ve-povedati, da Herberta Bismarcka pohod angleške vladi bil v veliko zadovoljstvo, ker so se spoznali obestranski nazori in ker se je nadeliati, da se bodo vsled osobnih dogovorov odstranila najnovejša obžalovanja vredna nasprotstva in da bodo angleško-nemške razmere prijazni. — „Standard“ je poizvedel, da je ruski poslanik dobil instrukcijo: naj angleško vlado zagotovi, da Rusija odkritočno želi prijateljske sporazumljena z Angleško glede afganske meje. Vojaškim poveljnikom v osrednjej Aziji zauzakalo se je, da ne smejo več naprej. A bati se je, da Turkmeni morebiti neso dovolj pod nadzorstvom, da ne bi z afganskimi predstržami vkupe trčili.

Razne vesti.

(Velevlast časnikarstva.) Najnovejša statistika predčuje nam zanimive podatke v časnikarstvu raznih kulturnih držav. Tako broji namreč sedaj evropska Rusija 85 milijonov duš in 776 listov, Zjednjene države 50 mil. duš in 11.314 listov, Nemčija 45 mil. d. in 5041 listov, Avstrija (tostran Litve) 22 mil. d. in 1378 listov, Ogerska (onostran Litve) 15·7 mil. d. in 646 listov, Francoska 37·6 mil. d. in 3716 listov, Angleška in Irska 36 mil. d. in 3083 listov, Laška 29 mil. d. in 1298 listov, Belgija 5·5 mil. d. in 641 listov, Švedska 4·5 mil. d. in 348 listov, Švica 2·8 mil. d. in 561 listov. Te številke jasno kažejo, da izhaja jeden list v Zjednjene državah na 4000, v Švici na 5000, v Nemčiji in Belgiji na 8000, v Avstriji na 16.000, v Ogerski na 21.000 in v Rusiji pa še le na 109.000 prebivalcev.

(Toplice v Avstriji.) Avstrija tostran Litve imela je 1883. leta 208 kopelišč. Ž največim številom ponaša se Tirolska, ker broji 86 toplice; Galicija jih ima 20, Češka in Štajerska vsaka po 16. Dolenjeavstrijska 4, Gorenjeavstrijska 9, Solnogradska 8, Moravska 5, Bukovina 3, Dalmacija 2 itd. Vseh 208 kopelišč obiskalo je 1883. leta 150.860 toplicev.

(Knez Pavl Eszterhazy) brzjavil je preteklo sredo mestnemu predstojništvu v Budimpešti, da je potujoč iz Budimpešte v Rabo v vozu ogerske državne železnice izgubil svojo listnico, v katerej je bilo 120.000 gld. Dragoceno listnico našel je delavec v Budimpešti, ki je vagone snažil ter izročil listnico in vsebino policiji.

(„Cyankali“) Pod tem čudnim naslovom izhaja v Budimpešti tednik, ki je pravi strup vreden svojega imena. Že zvog nepriličnega naslova bi kazalo ustaviti izdajo tacega pogubonosnega lista. Proti temu listu se je to dni v ogerskej stolnici obravnavala pred porotniki zatožba zaradi razjaljenja časti, prouzročenega zavarovalnici „Azienda“ v 8 člankih in po jednem plakatu. Po 16 ur trajajoči obravnavi stavili so porotnikom ogromno število: 101 vprašanje. Porotniki proglašili so list „Cyankali“ rekše dotičnih razjaljivih člankov pisateljico Charloto Schiff in pisatelja Morica Fischerja krvim in sodišče ja je obsodilo po 7 mesecih v zapor in na povrnitev sodnijskih stroškov v znesku 3174 gld.

(Iz neverjenje.) Iz Linca se brzjavil: Te dni obsodili so tukaj dva loterista in jednega poštnega ekspeditorja zaradi izneverjenja, a četrti pobegnil je v Ameriko. Danes se pa zopet poroča da je 3. t. m. izginil loterist iz Kirchdorfa.

(Tatvina na pošti.) Kakor se poroča iz Pešte, zginil je na pošti iz Kronstadta na Dunaj namenjeni žakelj s 17.000 franki v zlatu. Pošta trdi, da je 22. m. m. ob četrtna dve po noči dospevši iz Kronstadta v Szolnok ondu izročila žakelj poštenu slugi v poštnem uradu. Sluga pa neče vedeti o tem žaklji in trdi, da je vsprejel vse poštne pošiljatve razun 17.000 frankov. Tega slugo, njegovega sina in več drugih osob v Kronstadt uteli so pod ključ. Preiskava bode znabit pojasnila, kje in kam so zginili zlati denarji.

(Umor in samomor.) Iz Pešte se 3. t. m. brzjavila: Danes o polnoci ustreli je v Tolnavu brzjavni uradnik Klempa hčerko čevljarja Jelinga iz obupa, ker so mu prepovedali uhod v hišo. Klempa prišel je pod okno, katero je deklica odprla. To priliko porabil je jezni uradnik, da je nesrečno dekle ustreli v prsi. Položaj deklica je brezupen in teško bo revica okrevala. Rano v jutro našli so pa morilca mrtvega na pokopališču, kjer se je sam ustreli.

(Konečni izid železnične nesreče pri Hanavu.) Gutberlet, brzjavni uradnik in pravi prouzročitelj grozne nesreče na železničnej postaji Hanavskoj 14. novembra m. l. bil je pred soščem v Hanavu 3. t. m. obsojen na 3 leta v ječo.

(Velika nezgoda.) V Kosenci, 20.000 duš broječem mestu v Napolianskem, podrla se je po noči 2. t. m. velika hiša ter zagrebla pod raz-

valinami 70 osob. 10 ljudij je mrtvih, 20 teško, 40 pa lahko ranjenih.

* (Hudo vročino) trpe angleški vojaki v Sudanu. Iz mesta Corti brzovjavlja se v 5. dan t. m., da topomer v senci kaže 104° Fahrenheit in da se bode zaradi tega glavni stan prestavil v Dongolo.

* (Slap Niagara.) Ko so imeli inženirji v mestu Buffalo svoj shod, stavl se je mej drugimi tudi predlog, da bi se Niagara vodna sila — 7700 kubičnih metrov vode vsako sekundo padajoče 19 metrov pred velikim slapom in 49 metrov v slapu samem predstavlja sedem milijonov konjskih močij — uporabila v tehniške svrhe. Električnim potom prestavile in napeljale bi se te orjuške sile 300 kilometrov daleč, da bi gonile vse v tej daljini nahačajoče se stroje in tovarne.

* (Zlodenstvo à la Barbara Ubryk.) V Stangendorfu, v okraji Zwittau, oženil se je lansk poletje 22 letni Fran Rietl z Julijo, rojeno Kleinbauerjevo. Še pred poroko 31. maja 1884 je pa njegova mati hišna posestnica Ana Marija Rietl na svojega sina in njegove neveste silno prošno pre pustila sinu svojo hišo št. 11 v Stangendorfu in jedno njivo. V dotednej pri notarji narejene pogodbi zavezal se je sin materi takoj izplačati 50 gld. ter jej dajati hrano do smrti. A komaj bila je narejena kupna pogodba, branil se je sin plačati izgovorjeno vsoto in mati mu je dobrovoljno darovala še teh 50 gld. V zahvalo za to ravnal je pa potem nehvaledni sin s svojo materjo jako surovo in nespodobno ter dajal slabej, itak še smrt bližajoče se starki povsem neužitno in najslabejšo hrano. Za stanovanje odločil je nesrečnej materi, katera je dala sinu vse svoje premoženje, kralj hlev, in ko se je ubožica meseca septembra m. l. pri sosedih pritožila zaradi grdega in nečloveškega ravnanja svojega sina, zaklenil je ta svojo lastno mater v hlev in ukrenil, jo ondu pustiti do smrti. Žalibog zvršil je nečloveški sin točno svoj ukrep. Mej govedo na gnoji ležala je uboga, na pol živa mati. Nekega dne so pa mimo hleva korakajoči ljudje čuli žalostni jok in tčni stok nesrečne žene ter naglo naznani žandarske postaje načelniku vodji Welzl-u, kateri je v spremstvu župana takoj prišel v Riedlovo hišo in nesrečnico oprostil živinskega stanovanja. Mati bila je vsa sestrada, oslabela in komaj še živa. Dali so jo zdravnikom v ozdravljenje, zverskega sina izročili so pa sodniji, kjer čaka sedaj dostojnega plačila za svoj nečloveški čin.

Narodne-gospodarske stvari.

Kmetijskim podružnicam.

— M — Mnogo storijo lahko za napredno in umno narodno gospodarstvo kmetijske podružnice. One so kakor veje na deblu, katero se imenuje deželna kmetijska družba. Kar se godi v kmetijski družbi, to se preliva v njene podružnice. Kar osrednja družba, vlada in zakonodavni zbori ukrenò dobrega in primernega za blaginje ter napredek dežele, to naj podružnice v svojih področjih skušajo v živiljenje postaviti, v praksi uresničiti. Kmetijske podružnice imajo prevažni poklic, v narodu zvrševati, z dobičkom uporabljati, kar se jim nasvetuje in za kmetijski stan izroči od strani imenovanih faktorjev. Vsi nasveti, vse podpore, ki se dajejo za kmetijstvo bi zginile kakor jutranja rosa, če bi se v narodno prid ne obračale po podružnicah kmetijskih. In vendar imajo vse poljedelske žrtve le ta namen, da korigijo narodu, našemu poljedelu!

Če hočemo navesti poseben slučaj, to je jasno, da plemenska živilina mora jednakomerno biti razdeljena mej podružnice in da naj jo v podružničnem okrožji dobijo tisti, ki jo bodo vestno obračali v to, za kar je draga kupljena, rekše za požlahtnjevanje kmetove živiline. V tem greši se mnogo baš na Kranjskem, a ne bi se toliko grešilo, če bi dobro pazili in nepristansko odločevati tisti, kajih veden posel bi to moral biti. Kdo pa ima paziti, kako se izvršuje ta posel, kdo ima tukaj nadzorstvo, kontrolo? Nihče drugi ne, kakor kmetijske podružnice. One morajo biti čujoče v tem oziru, njih lepa naloga je, strogo paziti, kam pride z deželno in državno podporo kupljena plemenska živilina, vestno skrbeti, da nema od nje dobička samo jeden, nego vsi. Kmetijsko orodje, ki je kupi dežela, razdeliti se ima pred vsemi drugimi mej kmetijski narod. Če veden človek vodi podružnico, gledal bode, da si s tem orodjem pomaga vsaka vas, vsaka hiša, sleherni kmetovalec. Dobra kontrola bo tudi dosegla, da orodje, ki je odločeno za jedno okrožje, ne obtiči predolgo časa pri jednem gospodarji, nego da gre brez zamude hitro od hiše do hiše. Takisto — da nadaljujemo z vzgledi — morajo se tudi sadni cepljenici, trte in semena tako razdeljevati, da jih res dobode kmetijsko gospodarstvo.

Ako kmetijske podružnice poznačajo ta svoj lokalni pomen dobro, če se izobraženci po podružnicah posvetijo tej svoji nalogi z vso vestnostjo in rodoljubivostjo, potem, le potem imamo kaj dobička od teh poljedelskih zavodov, le tedaj bode uživala sad vsa dežela, kakor tudi vsa dežela doprinaša dočne žrtve.

Prepogostem čujejo se tožbe, da naš kmetijski narod skoro ničesar ne vé o dobrota, ki so zanj namenjene in zanj dane kmetijski družbi in njenim podružnicam. Trdi se, da plemenska živilčeta, da

kmetijsko orodje, žlahtne sadike in trte, tako tudi dobra semena najrajši ostanejo ali pridejo v roke družbin in podružničnih odbornikov ter imovitejših gospodarjev sploh. Kmetijsko ljudstvo po deželi nema od tega nobenega užitka, in tako se ubogo malo pozna deželniemu, narodovemu poljedelstvu, da se zanje leto za letom odločujejo in plačujejo podpore. Tožijo tudi, da ima prijateljstvo, imovitost, celo politično strankarstvo prednost na kvaro kmetijskega stanu. Te tožbe so po deželi splošne in utegnejo biti skoro vse resnične in opravičene. Kjer bi se to na našo žalost godilo, gleda naj se, da se popravi prej ko prej! Sicer so in ostanejo take za povzdigo kmetijstva storjene osnove zgolj pesek v oči: rekše prazna beseda, da se za kmeta res kaj stori! Na občnih zborih kmetijske družbe in na shodih podružničnih bi se lahko oglašali rodoljubje — in saj jih imamo, ne? — lahko bi se oglasili, pravimo, ter odkrito povedali odbornikom in članom, kakšne so intencije vlade in zakonov, in kakšno nalogo imajo opravljati kmetijske družbe in njih filijale. Dajte stvari tisti pomen, ki ga v resnicu ima in imeti mora! Zlasti pa naj se podružničarji zavedajo prelepe svoje naloge, naj dobro pazijo na delovanje ali nedelovanje kmetijske družbe, naj vestno spomnujejo tudi druge svoje dolžnosti, vedno imejoči pred očmi — blaginjo in napredek naroda.

Ker bi mnoge in delovne podružnice kmetijske res preveliko koristile deželnemu gospodarstvu, ker je pa po slovenskih kronovinah, neizimski Kranjske, v tem oziru mnogo ničavnega, mnogo še potrebenega, zato naj poklicani in res rodoljubni naši krogci na to gledajo, da se ti kmetijski organi prenovijo za boljše delovanje, potem pa tudi pred vsem, da se kolikor mogoče pomnoži njih število.

Austrijska specijaliteta. Tridesetletna izkušnja so dokazala, da se je „Mollov Seidlitz-prašek“ pri vsakršnem slabem prebavljjeni in zaprti kot jedino uspen lek izkazal. Cena škatljici navodom 1 gld. Vsak dan razpošilja po poštnem povzetji A. Moll, lekar in c. kr. dvorni založnik t. a. Dunaju, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečeno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 5 (11—2)

Tuji:

5. marca.

Pri Slovnu: Engels z Dunaja. — Heller iz Gorice. — Ključič iz Metlike. — Pri Malši: Weiss z Dunaja. — Moschek iz Gradca. — Dr. Kraska iz Celovca. — pl. Gutmannthal iz Trsta. — Mayer z Ljubljane.

Pri austrijskem cesarju: Schiffrer iz Vel. Lašč.

Umrli so v Ljubljani:

2. marca: Jožef Črni, delavec, 26 let, Poljanska cesta št. 42 (bolnišna podružnica), za nepravimi kozami. — Karol Zavodnik, bogoslovec, 22 let, Semeniške ulice št. 4, za vnetjem možanov. — Marjeti Jenko, prodajalka kruha, 74 let, Mestni trg št. 3, za otrpenjem črev.

4. marca: Ignacij Druskič, zidar, 35 let, Ulice na grad št. 12, za jetiko.

5. marca: Jožef Wieser, delavec, 27 let, Ulice na grad št. 12, za vnetjem možanov.

V deželnej bolnici:

2. marca: Jera Kračman, gostija, 80 let, za oslabljenjem moči v starosti. — Janez Fink, pisar, 80 let, za oslabljenjem moči v starosti. — Fran Dolinar, gostač, 80 let, za oslabljenjem moči v starosti.

V vojaški bolnici:

4. marca: Anton Grohar, orožniški vodnik, 36 let, za jetiko.

5. marca: Leopold Križnar, lovec v 7. lovskem bataljonu, 19 let, za sušico.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močrina v mm.
5. marca	7. zjutraj	732-31 mm.	5-4° C	sl. zah.	obl.	200 mm.
	2. pop.	731-13 mm.	9-0° C	sl. zah.	obl.	
	9. zvečer	730-04 mm.	7-6° C	sl. zah.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 7-3°, za 4-8° nad normalom.

Dunajska borza

dné 6. marca t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	83	gld.	50	kr.
Srebrena renta	84	"	05	"
Zlata renta	108	"	60	"
5% marčna renta	99	"	20	"
Akcije narodne banke	869	"	—	"
Kreditne akcije	303	"	40	"
London	124	"	25	"
Napol.	9	"	79	"
C kr. cekini	5	"	81	"
Nemške marke	60	"	40	"
4% državne srečke iz 1. 1854	250	gld.	129	"
Državne srečke iz 1. 1864	100	gld.	171	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108	"	50	"
Ogrska zlata renta 6%	—	"	—	"
" papirna renta 5%	98	"	75	"
" štajerske zemljije odvez oblig	93	"	95	"
Dunava reg. srečke 5%	100	gld.	115	"
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	123	"	—	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	112	"	75	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	"	75	"
Kreditne srečke	100	gld.	179	"
Rudolfove srečke	10	"	19	"
Akcije anglo-avstr. banke	120	"	107	"
Tramway-društvo velj. 170 gld. a. v.	214	"	30	"

Poslano.

(7-9)

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GIESSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
pozname kas najbolje okrepljuje piće,
I kas izkušan liek proti trajnom kašiju plučevine i
želudeca bolesti grkljana i proti měhurnim kataru,
HINKE MATTONIJA
Karlov vari i Widn.

Vabilo na naročbo

Jurčičevih zbranih spisov.

Jurčičevih „Zbranih spisov stoji:

I. zvezek, nevezan po elegantno vezan po	1-50
II. zvezek, nevezan po elegantno vezan po	70 "
III. zvezek, nevezan po elegantno vezan po	1-20 "

Ako pa tudi od-

dajemo vsak posami-

čen zvezek, vendar se

priporoča, pošiljati

naročnino za več

zvezkov skupaj.

Naročnina znaša za

I., II. in III. nevezani

zvezek 2 gld. 40 kr.

Za vse tri lepo vezane

zvezke 4 gld.

Naročnina za zve-

zek I., II., III., IV. in

V. stoji 3 gld. 50 kr.

za elegantno vezanih

prvih 5 zvezkov 6 gld.

Naročnina pošilja

so najprikladnejše s

poštnimi nakaz